WASHINGTON DC

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 433-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го КВІТНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 11, 1969 No. 67. VOL. LXXVI.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес

БЛАГАЄМО ВСЕВИШНЬОГО, ЩОБ УСУНУВ КАМІНЬ РЕЛІГІЙНОЇ І НАРОДНОЇ НЕВОЛІ

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ МИТРОПОЛИТА ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОГО ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗСА КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ, ДО УКРАЇНЦІВ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ, ПОЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ — 1969

Завдяки радіовим хвилям „Голосу Америки", мило мені завітати до Вас, дорогі Брати і Сестри, зі свободолюбної країни Вашинґтона та передати Вам привіт від українців і поздоровити Вас нашим старо-українським звичаєм: Христос Воскрес!

Хоч минає вже двадцяте сторіччя від пропам'ятної хвилини Христового Воскресіння, але пам'ять про Воскреслого Христа не пішла в забуття, тільки все більше поширюється по усьому світі. Христова Церква щороку пригадує своїм вірним про таїнство празника Христового Воскресіння. Всі події, що відбувалися в часі Христового Воскресіння, є записані у св. Письмі.

Одна з цих багатьох подій каже нам, що Мироносиці-жінки, йдучи до Христового гробу, журилися, кажучи: „Хто нам відкотить камінь від входу до гробу?" (Мк. 3). Господь Бог усунув ту трудність, піславши янгола, щоб відкотив камінь. Як колишні Мироносиці, так багато людей зустрічають камінь перешкоди на життьовій дорозі. Як заглянемо в недавнє минуле, то побачимо, що було багато перешкод, які не давали зблизитись до Христа Господа.

Чим є історія минулого і теперішнього сторіччя? Це безперервні камені релігійних перешкод. Вороги Бога і Церкви намагались припечатати християнську віру каменем невірства у Боже вчення. Вони фабрикували свою релігію, так звану релігію розуму без Бога та були предтечами сьогоднішнього атеїзму і матеріялізму. Ми свідомі, що цей камінь безбожництва пригнічує наш український нарід. Може дехто з Вас, дорогі слухачі „Голосу Америки", був жертвою атеїстичної пропаганди, яка перешкоджувала запізнатися з вченням Воскреслого Христа. Та й під цю пору доходять до нас сумні вістки з-поза залізної заслони, що вороги Бога і Церкви приготовляють нове каміння релігійних переслідувань на українських землях. Виглядає, що релігійна і народна свобода ще далі буде залишатися в гробі неволі.

Однак, дорогі Брати і Сестри, не тратьте надії на поміч Воскреслого Ісуса Христа. Пам'ятайте, що нема такої темряви на світі, щоб могла загасити найменше світло. Також нема такої безбожної пропаганди проти Бога і Церкви, щоб могла загасити світло християнської релігії у Ваших серцях, якщо будете на сторожі душі й не дозволите темряві увійти до ваших безсмертних душ.

Нехай Воскреслий Христос, що колись післав янгола, щоб усунув гробний камінь так і тепер благаємо Всевишнього, щоб усунув камінь релігійної і народної неволі. Поки прийде та щаслива хвилина свободи, тримайте високо християнський прапор. Будьте прикладними християнами. „Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони бачили ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі" (Мат. 5,16), — сказав Христос.

Про вас, дорогі Брати і Сестри, не забуваємо. В неділю 20-го квітня 1969 року відбудеться всенародне моління за нашу страдальну Церкву й український нарід, щоб Воскреслий Христос дав вам ласку витривання у Христовій вірі та дарував нашій Церкві й народові релігійну і народну свободу. Нехай Боже благословення спочине на вас всіх. Христос Воскрес!

† *Амврозій Сенишин,*
Митрополит

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ ДАЄ ЛЮДСТВУ ДОЦІЛЬНІСТЬ ЖИТТЯ

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ КИР ЙОСИФА ШМОНДЮКА, ЄПИСКОПА СТЕМФОРДСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

Возлюблені в Христі! Словами Ангела вітаю вас у цей радісний день Христового Воскресіння — Христос Воскрес! Це вістка найбільшої ваги, вістка, що її вперше Божий Ангел приніс на землю, а після інші очевидці Воскресіння — побожні жінки Єрусалиму, апостоли й ученики Христові — її передавали з уст до уст. А тому, що вона такої ваги для людства, Господь подбав, щоб якнайбільше доказів було Христової перемоги над смертю. Навіть самі вороги Христа, хоч несвідомо, стали носіями цієї основної правди християнства.

Дорогі в Христі, понесіть цю важливу благовість всьому народові. Перекажіть її своїм дітям з покоління в покоління. Нехай знання Христового Воскресіння дійде до кожної людини на світі, бо це одинока їх надія в житті.

Слова „Христос Воскрес" увійшли в звичай взаємного поздоровлення та святочних побажань деяких народів, між ними й українського. Та хай ці слова не лишаються пустою фразою. Христове Воскресіння є чимсь більшим від приводу до звичаєвих побажань. Те, що Христос воскрес із гробу смерти, є найбільшою правдою нашої святої релігії, це основа всього нашого вірування. Без Воскресіння немає рації нам вірити в інші правди Христом голошені. Його Воскресіння це небесна печать, що свідчить про правдивість всієї Христової науки. Тому св. апостол Павло виразно сказав: „Якщо Христос не воскрес, то марна наша проповідь, то марна й ваша віра". (Кор. 15:14). Христове Воскресіння вказує на доцільність життя, на надію й осягнення цілі життя, і на любов, яка дає силу перенести всі труднощі, що лежать на дорозі до осягнення вічного призначення.

Серед світового неспокою, що його переживаємо в цих часах, постала певна верства суспільности, яка затратила рацію існування й охоту до життя, втратила ціль життя, прямо, не знає чого має жити на світі. Що спричинило такий лячний стан? З одного боку, безглузді війни, марне кровопролиття, топтання людських природних прав одиниць і спільнот; а з другого боку жадоба безоглядної свободи, нехтування всякого авторитету, всяких правил людяности й скромности, заспокоєння

(Закінчення на стор. 3-ій.)

Репродукція великодньої картки з України, розмножуваної фотографічним способом і поширюваної в Україні.

Верховний Архиєпископ мав зустріч з Папою Павлом VI; посвячення церкви св. Софії в Римі заплановане на 11-го травня

Рим. — Щоденник „Оссерваторе Романо", офіціяльний орган Ватикану, інформує, що Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви, Кардинал Йосиф Сліпий, мав 31-го березня ц.р. зустріч з Папою Павлом VI та відбув з ним півторигодинну розмову. Темою розмови були справи Української Католицької Церкви.

Рівночасно з авторитетних джерел інформують, що посвячення українського католицького храму св. Софії в Римі відбудеться вже 11-го травня ц.р. та що в урочистостях посвячення візьмуть участь українські Владики.

Арґентинський уряд визнав Апостольський Екзархат для українців

Буенос Айрес. — „Вісник Апостольського Екзархату" для українців в Арґентині інформує, що арґентинський уряд декретом ч. 92-М. 8, з дня 20 січня ц. р. признав адміністративно ерекцію Апостольського Екзархату для Українців в Арґентині з боку Апостольської Столиці, признаючи рівночасно Преосвященного Владику Кир Андрія Сапеляка як першого Екзарха. Декрет підписав президент Арґентинської Республіки Хуан Карльос Онганія та міністер закордоних справ і культури Нікaнор Коста Мендес. Згідно з цим декретом, український Апостольський Екзарх в Арґентині, окрім церковного юридичного статуту, має також державно - адміністративне признання і може діяти як офіційна церковна інституція на терені цілої арґентинської республіки.

Як відомо Арґентина послуговувалася у минулому правом Патронату, зокрема щодо іменування єпископів та ерекції єпархій. Щойно в травні 1966 року арґентинський уряд зрікся у договорі з Апостольською Столицею згаданого права, залишаючи повну свободу Церкві в іменуванні єпископів та в ереґуванні нових єпархій. Однак з огляду на те, що у випадку українського Екзархату йдеться про юрисдикцію над українськими вірними, що живуть на території цілої арґентинської республіки — річ непередбачена у Договорі — арґентинський уряд визнав окремим декретом адміністративний аспект такої юрисдикції у формі Апостольського Екзархату.

Український Апостольський Екзарх в Арґентині є повноправним членом арґентинської Єпископської Конференції і є під цю пору предсідником Єпископської Комісії для Східних Церков в рамцях Арґентинської Єпископської Конференції та членом Єпископської Ради Бонарійської церковної провінції, яка рядиться окремим статутом, затвердженим Апостольською Столицею.

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

Неначе в ранній опаловій млі
Причулись дзвони в рідному селі;
Летіла з вітром звуків завірюха,
А я стояв, задуманий і слухав . . .

Ось перший подих рідної весни
І перші мрії, перші юні сни,
І перше в серці виплекане слово
Веснівкою розцвілося чудово.

Гагілка перша, перший хоровід,
Розспіваний, розсміяний похід
В минуле наше, а може в майбутнє,
Щоби здійснилось слово незабутнє,
Пісень воскреснихз . . .

Наче завірюха
Летіли звуки, я стояв і слухав,
Як же далеко ті дзвони грали
А як глибоко в душу западали
Ці срібні дзвони в рідному селі,
Що гомоніли в опаловій млі . . .

БОГДАН ЛЕПКИЙ

„СКВЕР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА" У ПАРИЖІ

Написала Софія Наумович

Париж. — Не знати, чи хто в світі чогось палкіше бажав, як українці у Франції, щоб у Парижі була вулиця іменем Тараса Шевченка. Проте, самого бажання не вистачало, як це написав у своєму вітальному листі ред. Єреміїв зі Швайцарії, — адже ж вона з графом Токаржевським старалися про те впродовж 20-ти років, ще з часів дипломатичних місій, — і врешті знеохотилися, бо їм не вдавалося.

Шевченківський Ювілейний комітет, що створився 1961 року, продовжував відзначати роковини 1964 р. і довів свою діяльність до 1969 р., — виявив не тільки палке бажання, але й несамовиту наполегливість у різних заходах. І саме це поєднання бажання — чуттєвого чинника — із доцільними заходами — розумовим чинником, — дало врешті чудовий вислід, свідками якого були ми пропам'ятної суботи 29 березня 1969 року.

Молебень і відкриття

У цей єдиний сонячний день — із ряду дощових і холодних — уже з самого ранку напливали українці Парижу, околиць і навіть з-поза Франції. Та люди з недовір'ям споглядали на закриту серпанком табличку і невеличку трибуну, удраповану багрянoблакитними кольорами міста Парижу. Хтось, кому залежало на зірванні свята, пустив чутку, наче це кольори УССР.. Але цю нісенітницю легко вдалося спростувати.

Цей хвилевий неспокій зразу ж уступив, коли вірні подалися до храму св. Володимира, де були свідками зворушливого моменту: при одному престолі стали поруч Владика Кир Володимир Маланчук — УКЦ та о. Протопресвітер Іван Бачинський — УАПЦ, — для спільного благодарного молебня: Дияконував о. декан Когут. Палка молитва вірних обидвох обрядів, святочна відправа та спів двох хорів — паризького під управою пані Віри Дратвінської та Візантійського з Голляндії, з їхнім надзвичайним диригентом д-ром Мирославом Антоновичем, — внесли спокій духа в усі серця.

З цим внутрішнім спокоєм залили наші люди не тільки колишній сквер „Шаріте", але й суміжні хідники. Точно о 11-ій годині майстер церемонії з Міської Ради уставив побіч трибуни офіційного делеґата Президії Міської Ради Жана-Жака Гарніс, голову Українського Ювілейного комітету д-ра Аристида Вирсту та урядовця у церемонійному фраку з трикутним „наполеонським" капелюхом.

Рух на Сен-Жерменському бульварі продовжувався, проте французи затримувалися, дивлячись на незвичайну картину: за закритою серпанком таблицею уставився Візантійський хор у „козацьких" строях, що й притягало увагу пішеходів. Коли на трибуну виступив п. Гарніс, — українці завмерли в напрузі, бо всі знали, що амушувана „дипломатичним протоколом" Міська Рада запросила також і совєтську амбасаду. Проте, хоч і прибув якийсь Немцов, але так непомітно й боязко, і так швидко зник, що його ніхто й не помітив. А пан Гарніс преспокійно привітав „представників дипломатичного корпусу", і то після „монсеньйора", — нашого єпископа.

У своїй промові п. Гарніс виявив не абияке обізнання з життєписом і творчістю Т. Шевченка. Переплітаючи моменти з його життя цитатами з творів, він підкреслив зокрема те, що Шевченко з найнижчого суспільного стану піднісся на найвищі щаблі силою свого генія. Наче ненароком згадав промовець подивугідну Шевченкову візію Івана Гуса, що прозвучало дуже актуально, і закінчив твердженням, що Шевченко однаково боровся за соціяльну справедливість і за „козацьку незалежність".

Голова Ювілейного комітету д-р Аристид Вирста привітав присутніх французів, численних українців та „приязні нам нації", висловив подяку Міській Раді за іменування одного з найкраще положених паризьких скверів — ім'ям Тараса Шевченка.

У тій хвилині, коли урядовець відкривав табличку з написом „Сквер Тараса Шевченка", із могутніх чоловічих грудей „Візантійського хору" — залунав безсмертний „Заповіт", а після нього французький національний гимн „Альонз анфан де ля патрі" в такому виконанні, що його рідко чують французи. І на цьому була б уся церемонія закінчилася, коли б не наша молодь, що почала співати „Ще не вмерла". Незорієнтований у заборонi, з огляду на деяких „дипломатів" маестро Антонович зразу ж підхопив зі своїми „козаками", і на ввесь голос залунав український національний славень. Але це було вже після офіційної частини, і ніхто тому не дивувався.

Бенкет

З радісним відпруженням подалися учасники до готелю „Лютеція", в одній зі

(Закінчення на стор. 2-ій)

ХРИСТОС ВОСКРЕС — ПРИЙДЕ Й НАШЕ ВОСКРЕСІННЯ

ВЕЛИКОДНЄ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ МИТРОПОЛИТА І ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЗСА

Ще вчора в скорботі стояли ми біля Господнього Гробу, а сьогодні вже в усіх християнських святинях лунає пісня про Воскресіння Христа. Скрізь там, де людина живе вільним життям, лунає сьогодні переможний і пориваючий спів: — Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав! Скрізь чути там взаємні вітання: Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

У цьому співі і взаємних вітаннях виявляємо радість, бо ж сам Господь показав нам шлях до духовного спасіння і обдарував людей перемагаючою всі перепони вірою в краще майбутнє всього людства. У цьому співі звучить оправдана надія й глибоке переконання в недалеке вже оновлення життя, бо ж ще досі не скрізь людина має змогу співати пісню перемоги духа над матерією і Правди над Злом.

Не лунають сьогодні радісні Великодні пісні й по всіх селах і містах України-Страдниці, що ще не перебула свого Страсного Тижня, що ще й досі несе свій тяжкий хрест. Так само не чути радісних співів скрізь там, де як і на Україні панує ворог Вічної Правди, який страхом і знущаннями прагне вирвати з людської душі віру в Єдиного Великого Творця всеперемагаючої радости. Скрізь там панує смуток, скрізь там ллється кров неповинних, скрізь там чути плач матерів і крик розпачу. Свідомість, що смуток і розпач охопили сьогодні велику частину світу, лягає важким тягарем на наші серця. Ця свідомість пригнічує нас і у Великий День Воскресіння.

Проте, безмежно сумні події в житті сучасного світу і, зокрема, в житті Українського Народу не повинні приглушувати Великодньої радости правдивого християнина, бо ж сам Христос своїм життям і страсним кінцем того життя показав людям, що знущання, а навіть і смерть, не є вічні, що остаточно перемагає світлосяйний і оживляючий День Воскресіння.

Христос Воскрес — прийде й наше воскресіння! Яке б не було тяжке сучасне, наша пісня — пісня перемоги, зрив до кращого майбутнього, а не падіння, — життя, а не смерть! Нам сповіщено про вічне життя, про перемогу Спасителя над смертю. Радіймо ж цією вісткою, а водночас зміцнюймо у наших душах віру в оновлення Правди серед людей, в припинення тяжких досвідів, у майбутню соціяльну справедливість та в довгожданий спокій у всьому світі.

Цю віру поєднаймо з повсякчасним змаганням до спільного відродження того дня, коли оновлене людство одними устами і одним серцем буде купно славити Воскреслого Сина Божого. Не забуваймо в цих змаганнях і про нашу Страдницю — Батьківщину, яка в цьому страшному столітті перша почала змаг за Правду Христову на землі. Допоможімо і їй першою дійти до Дня Великодня!

Та, щоб наша віра в перемогу Правди над Злом була міцною й глибокою, — розпочнімо від оновлення самих себе, бо чим більше буде серед нас відроджених і міцних у вірі, тим ближчою буде перемога Правди, тим ближчим буде день загального оновлення гріхами обтяженого світу, тим скоріше прийде день воскресіння України.

Пам'ятаймо постійно, що духовне відродження потрібне зокрема нам — українській національній спільноті; бо, — нема де правди діти,

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЛЮБІТЬ ЇЇ БАТЬКІВЩИНУ БЕЗТАЛАННУ СПРАВЖНЬОЮ, НЕ ЛИШЕ СЛОВЕСНОЮ ЛЮБОВ'Ю...

ВЕЛИКОДНЄ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ АРХИЄПИСКОПА ПАЛЛАДІЯ ДО ВСІХ ДІТЕЙ СВЯТОЇ УКРАНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, ЩО В ЕКЗИЛІ ПЕРЕБУВАЄ

У хвилини духовного піднесення та особливої радости, що їх ми переживаємо кожного Великодня, до серця напливає багато думок. Тепер либонь головно жаль, що ми не достойно вшановуємо Воскреслого Спасителя, однаково у день призначений як і в цілості нашого життя, літеплого життя на чужині, сповненого непорозумінь, сварок, роздорів.

Ми — велика нація, але ось перед Христом стоїмо маленькими купками, що тільки й піклуються про свої особисті чи групові дрібничкові справи.

На ложі недуги згадуються мені слова ритора Київської Академії, ще до Сковороди, Антонія Радивиловського: „Якщо любе вам здоров'я, якщо любі дружина, діти, брати — батьківщина повинна бути найулюбленішою, бо вона вас породила, вона вас виховала, вона вас усім добром збагатила".

Любіть її, нашу Батьківщину безталанну: справжньою, не лише словесною любов'ю любіть. І тоді засвітить світло в житті нашому, бо сказано: „Любов покриває багато гріхів".

І тоді зможемо радісно, гідно, єдиними устами і єдиним серцем прославити Христа торжественним піснопінням: Воістину Воскрес Христос!

Ваш болящий богомолець
† смиренний Палладій
Архиєпископ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вічна перемога

„Де ж, смерте, твоя перемога? Де ж, смерте, твоє жало?" (І. Кор. 15-55), — з такими словами звернувся апостол Павло, стоячи над розкритою домовиною розп'ятого і вже воскреслого Христа. І жінки, які прийшли оплакувати Розп'ятого за гріхи людства, в ім'я прощення гріхів, почули янгольський голос: „Не бійтеся! Ви розшукуєте Ісуса Назарянина, Розп'ятого? Він воскрес, Його нема тут. Ось місце, де були Його поклали" (Мар. 16, 6-7).

Християнський світ повинен постійно студіювати Христову науку. Великі правди християнського вчення підтверджує щоденне життя, бо вони — вічні. Це ж до грабівника, який опинився перед судом, можна звернути запитання: „Де твоя перемога?" Таке ж запитання можна поставити і до тих земних правителів, які нехтують людськими, народними природніми і Божими правами: „Де ж ваша перемога?" Чи можна зарахувати до перемоги совєтсько - большевицького режиму ув'язнення отих понад 200 новітніх українських мучеників у Мордовії? Ні, вони — це програ окупаційного, безвірницького режиму в Україні. Оті молоді люди, шукачі правди, хоча за ґратами в'язниць — вони є переможцями, бо в шуканні правди виступили проти зла так, як учив Спаситель, відверто і безстрашно.

Якщо будемо згадувати про найбільшу подію в історії людства — Воскресіння Христове тільки перед Великоднем та під час цього найбільшого християнського свята, то це не буде свідчити про наше справжнє поєднання із Воскреслим. Тим часом науковці світу, навіть матеріялісти, прийшли до висновку, що в природі нічого не зникає. Енергія лише перетворюється в іншу енергію. Людська душа, ота найбільша відміна від усього іншого в світі, наділена безсмертям. Гине тіло — не гине душа. Ісус Христос доказав це своїм Воскресінням, і тоді в Нього увірували навіть невірні. Це було майже 2 000 років. Від того часу сталися незвичайні зміни, але ніхто не зміг внести нічого нового у філософію людського життя. Навіть комуністи запозичили багато гасел із християнського вчення, спотворивши його.

Після Воскресіння Христа людина може жити і творити, бо вона пізнала, що життя не закінчується із земною смертю. Христос Воскрес!

Щоб веселі були свята

Як паска на Великдень чи кутя на Різдво, так і взаємні побажання „веселих свят!" належать до світлих традицій нашого народу. Побажанням веселих свят кінчаємо у великодньому часі наші розмови і листи, з цим побажанням звертаємося ми до рідних, приятелів та знайомих, посилаючи їм святочні карточки чи вміщуючи відповідні оповістки в ґазеті — все для веселих свят!

Очевидно, що самих тільки побажань ще далеко не вистачає, щоб свята справді були веселі, як і взагалі ніщо в світі, жадні скарби, успіхи, слава не дадуть справжньої і тривалої радости, якщо людина не матиме її в своїй душі, в своєму серці. Справжню радість, справжні „веселі свята" може дати тільки те, що означає і символізує Воскресіння Христове — віра в Бога та надія на воскресіння і життя вічне, що його можна осягнути тією вірою та християнськими чеснотами.

Недавно перед Великоднем багато американських газет передрукували ті частини з книжки покійного президента Двайта Д. Айзенгавера, в яких він говорить про свою релігійність. Д. Д. Айзенгавер виріс і виховався в домі релігійних батьків, уже в своїй юності він пережив чудо молитви, коли лікарі вирішили були ампутувати йому ногу. На це він не погодився, разом з батьками та братами молився і — видужав. Опісля впродовж усієї своєї кар'єри на найвищих становищах альянтського полководця під час війни та Президента Америки він не виніс ані одного рішення, щоб перед тим тихою молитвою не попрохати Божої допомоги. Цей один з найбільших державних мужів історії згадує, як у різних обставинах, зокрема в днях війни, в обличчі смертельної загрози підносили очі до неба люди навіть із найбільш закам'янілими душами.

Не може бути більшої радости від тієї, що її приносить Великдень. Аби тільки ми її, ту великодню радість, збагнули, в неї повірили і нею жили.

Лука Луців

ТВОРИ СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Як 15-ий том Праць Українського Богословського Наукового Товариства появилися друком „Пастирські листи Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицькокого"*. В першому томі надруковано 13 пастирських листів, які обіймають час від 2-го серпня 1899 р. до 7-го вересня 1901 р.

У „Передмові" Постулятор справи беатифікації і канонізації Слуги Божого Андрея Шептицького о. Михайло Гринчишин, ЧНІ, пише, що до беатифікаційного процесу, який почався 5-го грудня 1958 р. в Римі, потрібно перестудіювати всі писання і твори Слуги Божого. „Те, що інші про нього писали й пишуть, до деякої міри суб'єктивне. Але у власних його словах бачимо його самого, його апостольське серце, силу й глибину його проникливого розуму, його християнську любов, що обіймала всіх, своїх і чужих, його духове „я".

Перший том Творів Митрополита Андрея Шептицького складається з двох частин: „Введення", яке написав Анатоль Марія Базилевич (ст. В-237) і 13-х „Пастирських листів" (ст. 236). Автор слушно вважає, що треба видати твори Митрополита Шептицького не тільки з огляду на беатифікацію, але й тому, що „на наших очах пропали й пропадають деякі його твори, як переписка, що були донедавна нам доступні".

Автор „Введення" А. М. Базилевич простудіював усі твори Митрополита, поділив їх на основі їхнього змісту і визначив три періоди: перший період охоплює роки 1899-1814; другий — 1921-1927 рр., це значить до п'ятого Велеградського Конгресу, в якому Митрополит брав участь, і до написання „Східня і західня ментальність" (1927); і третій період — від закінчення більших унійних виступів і конференцій в Західній Европі, значить роки 1928-1944.

Багата літературна спадщина Митрополита Шептицького. Слуга Божий Андрей невпинно дбав про душі довіреної йому пастви. Він цікавився також і їхнім життям, як це побачимо з пастирських листів, які надруковані в цьому першому томі. Він дуже добре орієнтувався в політичному й економічному житті свого народу, як це видко з його характеристики галичан, для „яких кілька поколінь всі справи Батьківщини оберталися довкола загумінка і які привикли до якоїсь тісноти, яка не дає їм правильно судити про дуже широкі виднокруги".

А. М. Базилевич добре інформує про л і т е ратурну спадщину Слуги Божого Андрея. Та для звичайного читача ще цікавіші ті пастирські листи, що вміщені в цьому томі.

Всіх листів — 13. „Перше слово пастиря" з 2 серпня 1899 р. — це лист до вірних Станиславівської Єпархії. В цьому першому зверненні молодий Єпископ Андрей в окремому розділі „Про дочасне добро і щастя народу" заявляє, що „його перше завдання — шукати Ваших душ і бажати їм вічного щастя... Одначе, нині про спасіння душі не буду писати. Зате всю свою і Вашу увагу хочу сьогодні звернути на ті невідрадні відносини у Вашому дочасному житті. Отже, на Ваше здоров'я, добробут, просвіту — і всі наші спільні інтереси. Такої мови Ви певно не сподівалися від мене. Бо чи ж я лікар, чи хлібороб, чи політик, щоб говорити про здоров'я, добробут чи просвіту? Ні!.. А-ле я Ваш батько! А батькові не байдуже те, що його дітей живо обходить".

В цьому першому зверненні тодішній Станиславівський Єпископ Андрей окремий розділ присвячує патріотизмові. Вороги Христової віри, — пише він, — закидають їй, що „вона затирає різниці між народами, стремить до інтернаціоналізму". Та воно так не є. „Христос, який сказав, що прийшов „тільки до погибших овець дому Ізраїля" (Мт. 15, 24), — Христос, що плакав над Єрусалимом, передбачаючи його загладу, — а після Нього й Апостол Павло, що готовий був життя своє віддати на своїх братів по крові, вони дійсно любили свій нарід і не тільки що не забороняли патріотизму, але ще й вщіплювали його... Християнин має любити всіх людей. Одначе це зовсім не перешкоджає йому найпершою любов'ю любити свою родину і свою Батьківщину".

Інші пастирські листи звернені до духовенства Станиславівської Єпархії („Наша програма"), до духовенства і вірних („Християнська родина"), до „русинів на Буковині", до української інтелігенції, „Русинам, осілим у Канаді". В них порушується чисто релігійні проблеми — Про покаяння, Про достоїнство й обов'язки священиків, Про Церкву, Найбільша Заповідь (Про любов).

Лист „До моїх любих гуцулів" з 1900-го року написаний гуцульським діялектом. Це пастирське послання починається так:

„Переїхавши Ваші красні гори, пізнавсми, як Ви жиєте, і полюбивсми Вас так, що дуже банно було мені Вас опускати. Та й єк вернувсми д'хаті, міркувавсми над тим, якби я міг ще й надалі над Вами працювати. Тогди подумав собі, що Вам буде мило і хосенно, єк осібним письмом зберу хоть найважніше з тих наук, якісми Вам

(Закінчення на стор. 8-ій)

* Цей перший том „Пастирських листів" вийшов як перший том Творів Митрополита Андрея, яких має бути 17-18 томів. Самих „Пастирських листів", надрукований томів по 250 сторінок в кожному. Перший том „Пастирських листів" надрукований в Торонті 1965 р., має стор. В-237 плюс 236.

Петро Ісаїв

ЧИ СПРАВДІ ПОМИЛКА СВЯТОГО КИРИЛА?

(2)

Тим то та мова, як можна припускати, у княжі часи ще не була перешкодою в розвитку русько - української літератури. Про це можуть свідчити твори з того часу, написані на високому рівні. Це признає і п. П. Феденко, згадуючи при тому „Слово о полку Ігоря", „Галицько - Волинський літопис" і „Слово о законі і благодаті" київського митрополита Іларіона. Одначе п. Феденко послаблює цей аргумент заввагою: „Це все добре, але ті твори потопають у масі убогого змістом і формою писарського матеріялу".

З цієї завваги не знати, чи її автор мав на думці всі писання церковнослов'янською мовою аж до кінця XVIII ст., чи тільки писання княжої доби. Слід відмітити, що з княжих часів маємо дуже незначне число маловартісних писань, натомість до згаданих цінних творів можемо ще додати „Повість временних літ" і інші літописи, „Поучення дітям" кн. Володимира Мономаха, „Патерик" тощо. Проф. Дм. Чижевський, з'ясовуючи значення літератури старокняжої доби, зазначив: „Краса та принадність багатьох творів XI-XIII вв. є об'єктивний факт" („Історія української літератури", Ню Йорк, 1956, 210 стор.).

Отже, як бачимо, в княжій добі церковнослов'янська мова не стояла на перешкоді у розвитку літератури, а може навіть і сприяла йому.

Також — якщо в Західній Европі латинська мова не причинилася до написання кращих творів, як українська література княжих часів, то можна поважно сумніватися, чи грецька мова могла б досягти того в Русі-Україні. Зрештою, якась кількість людей в Україні знала в той час грецьку мову. Проф. Д. Чижевський відмітив: „Одначе, знання грецької мови не було таке міцне, як це часто гадають, про це свідчать хоч би численні переклади, зроблені аж до XIII ст. на Україні. Та все ж вона залишилася мовою невеликої кількости фахівців. Ці кола в XIV ст. звузилися". (Цитов. твір, стор. 211). Перекладна література мала к о р и с ний вплив. „Вона дала надзвичайно багато для розвитку літератури оригінальної: мова, стиль, композиція, зміст останньої діставали численні продуктивні спонуки від перекладної літератури. Цей вплив був значний навіть у сфері народної поезії, поскільки про неї можна судити". (Цит. твір, 43 стор.). Отже, і грецька література не була замкнена для української літератури княжої доби.

У наступні сторіччя

Трохи інакше було в наступні сторіччя, починаючи з XIV ст. В той час жива народна мова значно віддалилася від церковнослов'янської. Справу трохи погіршив ще новий болгарський правопис, що його оформив митр. Євфимій в Болгарії. Про це писав митр. Іларіон Огієнко так: „Під кінець XIV віку цей Євфиміїв правопис прийшов в Україну, де його залюбки прийнято, і він міцно закоренився у нас аж до початку XVII сторіччя, а почасти — аж до віку XIX... Штучно пристосований до українського письменства, новий правопис заглушував нам наші рідні ознаки". („Наша літературна мова", Вінніпеґ, 1959, стор. 258-259).

У цій добі церковно - слов'янська мова могла бути перешкодою у літературній творчості, але за це відповідає не св. Кирило, а тодішні письменні люди в Україні, які не здійснили його ідеї і не виготовили нових перекладів тодішньою народною мовою, або бодай не зробили відповідних мовних змін у давніх перекладах. Одначе, з другого боку, вину за занепад української літератури в ті часи не можна скидати тільки на церковнослов'янську мову. Пам'ятаймо, що 1240-41 рр. татари зруйнували багато міст, тих центрів літератури в звичайних обставинах, і знищили дуже багато людей, які могли були стати письменниками чи хоч би тільки переписувачами (тоді друкарень ще не було). Взагалі тодішній брак забезпеки, зубожіння та інші важкі обставини були дуже несприятливі не тільки для творення нової, але й навіть для збереження давньої літератури.

Якщо б у той час обставини сприяли були літературній творчості, як XI-XII ст., то — можливо — творчість прорвалася б навіть крізь труднощі церковнослов'янської мови і проявилась би в церковній чи в народній мові, як це було в княжій добі. Можливо, що тоді знайшлися б нові достосувачі чи перекладачі. Не в усьому була винна церковна мова.

Коли обставини для літературного розвитку покращали, знайшлися — під чужим впливом — в 2-ій половині XVI ст. перекладачі Святого Письма на мову, зближену до народної („Четья Мінея" 1489 р., Пересопницьке Євангеліє 1556-61 рр., Волинське Євангеліє 1571 р., переклад Святого Письма Старого Завіту 1569 р. і ін.). Проте, мова цих перекладів не ввійшла в літературу.

ДЗВОНИ РАДІСНІ, ГУДІТЬ!

Готові будьмо! Близько час,
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон:
Я бачу натовпи великі,
Обійми, сльози на очах
І теплі стиски рук і крики.

О, дзвони, радісні, гудіть,
Надію лийте в хворі груди...
Дивіться: в натовпі —
Христос,
Дивіться: люди — знову
люди.

О. Олесь

„СКВЕР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА" У ПАРИЖІ

(Закінчення зі стор 1-ої)

заль, якого був замовлений обід для французьких гостей та представників українських установ. Не бракувало приїжджих гостей, серед яких бачили ми маєстра Грищенка з дружиною, інж. Пащенка з Тулюз, д-ра Фостуна з Англії, о. Коржана з Німеччини, о. Вачинського, доктора С. Божика з Бельгії та інших. Гарна обстанова цього готелю, як і вишукані страви та вина, коштували досить дорого. Проте, цей видаток треба було зробити у віддяку тим білим крукам з-посеред французів, які так прихильно до нас ставилися.

Коли бенкетовці, яких уміло розмістила пані Леся Вирста, переплітаючи французів українцями, заспокоїли голод і спрагу, почалися тости. До речі, наші люди нарікають на цю невід'ємну частину товариських зустрічей, забуваючи, що „не хлібом славвим..." Французи їх радо слухають, — може тому, що їхні тости короткі й дотепні...

Перший підняв тост наш Владика Кир Володимир. Оце вже вдруге доводиться йому бувати на іменуванні вулиці, бо кілька років тому був у Тулюзі, де одна з вулиць дістала назву „Україна". Там теж це свято пройшло гідно і спокійно. Далі згадав Владика, що такі великі мужі Франції, як Вольтер і Де Голль, прекрасно розуміють українську свободолюбність. Перший відомою фразою про те, що „українці завжди прагнуть волі", а другий під час свого побуту в Києві ствердив, що Україну і Францію лучать тисячолітні зв'язки завдяки Анні Ярославні — королеві Франції. Сквер Тараса Шевченка, мовив Владика, буде великим підбадьоренням для українців у всьому світі та а Україні. Тож хай живе Україна і наш поет — Тарас Шевченко$

З черги промовляв п. Ж. Ґарніє, тепер уже не офіційно. Почав словами „Марсельєзи": „день слави настав", бож ми на те п'ять років спільно працювали. Зокрема, — сказав, — треба відзначити з поклоном заслугу д-ра Вирсти — і тут уся заля оплесками сприйняла похвалу для нашого голови. Та інакше і не могло бути, — продовжував, — адже Париж — столиця свободи! І врешті треба українцям подякувати за їхню ласкавість улегшити мені моє клопітливе завдання — ви знаєте, що я маю на думці. (Присутність „дипломата"). Будьте певні, що я завжди до вас прийду, коли мене запросите.

О. Протопресвітер Бачинський передав благословення від Владики Мстислава і подякував урядові Франції за Сквер Шевченка в Парижі. „Наша діяльність у світі, — сказав, — підсилить мораль нашого народу в Україні, а прихильність Франції до наших змагань причиниться до миру в світі".

Ів Ґандон, голова Пен-Клюбу Франції, говорив з великим літературним хистом про те, що саме напередодні відбулися збори французької секції, на яких прийнято хартію про свободу вислову. „І коли ви, українці, говорите про волю, то я цілим серцем з вами! Бо ми не хочемо, щоб наші письменники ховали свої твори в халяву... Тарас Г. Шевченко писав: „не вмирає душа наша, не вмирає воля!" — отож цього саме я бажаю вам і вашій батьківщині".

П'єр Буфане, повноважний міністер і директор ОФПРА сказав, що „бачив Київ та музей Шевченка, тому мені близький аспект цієї людини. Я маю честь репрезентувати емігрантів, у тому числі й українців, що творять „маніфік комюноте" (чудову громаду), тож я щасливий, що тут між вами. Хай живе Україна!"

Монсеньйор Декамп, заступник паризького архиєпископа та опікун католиків східнього обряду, виступив наперед з анекдотом: коли в старовинному Римі леви пожирали християн на арені, трапилося так, що один християнин шепнув щось на вухо левові, і той його поминув. Здивований імператор помилував приреченого, але запитав, що шепнув він левові. На це відповів приречений: „Я сказав йому, що після бенкету завжди бувають тости"... Попередивши ось так, о Декамп закінчив свій тост похвалою Міській Раді за відвагу, а українцям вказав на таке місце в творах Шевченка: „борітеся — поборете!" — так, як ви боролися з труднощами біля скверу, і — перемогли.

Останнім промовляв д-р Аристид Вирста. „Зворушений висловами подяки і признання, він у свою чергу дякував французам за підтримку та українцям за співпрацю, проте перша подяка, сказав, належить Господу Богові за те, що все добре пішло.

Після цього голова вручив французьким гостям брошуру п. н. „Сквер Тараса Шевченка". Учасники бенкету деякий час провели в розмовах, а згодом подалися до залі „Корто" на кінцевий етап святкувань.

Академія

На сцену вмаршували прапороносці центральних та філіяльних товариств і уставили їх півколом. А за ними появилися „Козаки з Утрехту" зі своїм дириґентом — д-ром Антоновичем. Перед виповненою по береги залею, вони започаткували програму „Заповітом".

Д-р Аристид Вирста, відкриваючи свято, перерахував усі заходи для прославлення Тараса Шевченка в Парижі, і подякував українцям, що зберегли рівновагу духа в цей пропам'ятний день.

Ректор УВУ і заступник голови НТШ проф. д-р Володимир Янів накреслив духовий образ Пророка України та його життьовий шлях

(Закінчення на стор 8-ій)

ЛИСТ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО

(3)

Разом із цим виникає питання: невже лише на товаришів-росіян не впливає буржуазна ідеологія? І що це — їхня національна виключність? Чим же тоді пояснити той факт, що у нашому місті не критиковано публічно (не говорячи вже про адміністративне покарання) жодного представника російської творчої молоді за аналогічні українській молоді „збочення", і які повинні були б називатися „влиянием гнилой идеологии русского великодержавного буржуазного шовинизма"? А що такі збочення є — це ні для кого не є таємниця — спробуйте лишень не тільки вдома розмовляти українською мовою! Спробуйте і ви почуєте: „а меня хахлацкая нация не устраивает" (почувши ненароком українську мову), „... чепуха, если перевести на русский язык" (слухаючи художній твір українською мовою), „какой он грубый этот хамский язык" (на адресу української мови).

І як тоді наші відповідальні товариші розуміють настанови В. І. Леніна, що з націоналізмом місцевим треба боротися на два фронти, в першу чергу виступаючи проти великоросійського шовінізму, бо саме він породжує націоналізм?

Не інакше, як українофобством назвеш поведінку „наукової" с п ів р о бітниці Дніпропетровського історичного музею ім. Д. Яворницького якоїсь Крилової при варварському, якщо не бандитському перенесенні могили легендарного кошового Січі Запорожської Івана Сірка. Лише про найпристойніші операції цього „перенесення" писала в одному із своїх березневих номерів „Літературна Україна". Так, сором'язливо було замовчано, що робилося це перенесення, як і всі бандитські вилазки, вночі і що поспіхом останки полководця зі світовим іменем було зібрано в брудний мішок (так ніби то була картопля!) й до ранку в такому стані зберігалися в чулані невідомого призначення. А людям, яких обурювало таке цинічне українофобство, названа співробітниця (не дарма ж вона науковець!) „відрізала": „А вы знаете, что он был врагом русского народа?"

А чи любили, товаришко Крилова, українців і український народ російські царі та їхні посіпаки — ця орда катюг і поневолювачів, проти яких, зрештою, і виступав Сірко? Та, мабуть, саме вони (за Криловою) репрезентують великий російський народ! І чи не тому Іванам Грозним, Петрам Першим, Катеринам Другим, Суворовим і Ко височіють пам'ятники, в багатотомних романах та багатосерійних фільмах прославляється їхній колоніальний розбій, азіятське варварство і деспотизм?!.. І ніхто не скаже, що вони лютою ненавистю ненавиділи українців, татарів, білорусів, поляків, грузинів і т. д.

Чому ж тоді у Дніпропетровському історичному музеї серед багатьох речей експонується й карета, в якій придворні відомої україножерки — імператриці Катерини Другої супроводжували її скурвлену величність у подорожі остаточно приборканою Україною? Чому стіни музею прикрашують численні портрети ріжної руки вельмож та завойовників катерининської доби, а на портрети, скажімо, Івана Сірка чи останнього військового писаря Запорізької Січі, засновника двох найбільших і найкрасивіших парків нашого міста, м'яко кажучи, не знайшлося місця?

До того ж різні перелякані люди, як, наприклад, редактор „Зорі" П. Орлик, пускають провокаційні, видумані КДБ чутки, що „український націоналізм найновіше виявляє себе під маскою захисту української старовини". То як же бути з тією зливою матеріялів на захист російської старовини в російських виданнях „Комсомольська правда", „Советская Россия", „Литературная газета", „Огонек", „Советский Союз", „Наука и жизнь" і т. д.?

Що ж тоді за такими чутками — „националистическая опасность" чи мародерство держиморди — великоросійського шовінізму, про який у нас не прийнято висловлюватись вголос, щоб, крий боже, не образити російського народу? Яка сльозлива ввічливість! „Националистическая опасность" чи національний нігілізм і здичавіння, що межує з духовним бандитизмом цивілізованих гангстерів? — ще раз запитуємо авторів та поширювачів подібних чуток.

Ми, передова українська молодь, виховувалися в радянських школах і вузах на творах Маркса й Леніна, Шевченка й Добролюбова й усвідомлюємо, що історія — безперервний психічний розвиток людства й усе передове, прогресивне в цьому розвиткові гідне вивчення, поваги й шани прийдешніх поколінь. Наступні епохи на шляху до своїх високих і гуманістичних ідеалів черпали й черпають все краще, що було в минулому.

Тому нам дорога й Запорізька Січ, яку Карл Маркс у своїх „хронологічних нотатках" називав козацькою республікою, і пам'ятники минувшини, нехай то будівля церковної архітектури чи козацький курінь, за шанування та збереження котрих так вагомо бореться Гончарів „Собор".

Наклепник Г. Дігтяренко в уже згаданій статті „Я бачу життя не таким" запевняє, що у нашій країні пам'ятники охороняються, як ні в одній країні світу. Що ж нам важко заперечити. Справді ж бо, в нас пам'ятники охороняються... по-варварському, як у жодній країні світу. Тільки на Дніпропетровщині за останні роки знищено майже всі пам'ятники церковної архітектури під гаслом „боротьби з релігією". Позаминулого року в селі Сурсько-Литовському зірвано динамітом, мабуть, уже останню на Дніпропетровщині сільську церкву. Не уникли плюндрувань залишки відомої Кодацької фортеці й кодацька старовинна козацька церква, зруйновано єдину в своєму роді будівлю — курінь козака Білого в Нікополі, Покровську Січову церкву, що її малював Тарас Шевченко, пам'ятник запорожцю Л. О. Глобі в Дніпропетровську, напів зруйнованим стоїть Преображенський Собор відомого російського архітектора Захарова і т. д.

У перспективному плані монументальної пропаганди в місті Дніпропетровську ви не знайдете й близько імени видатних українських діячів минулого, таких як: засновника Дніпропетровського історичного музею О. Поля (на будинку по вул. Фучіка, в якому він жив, до цього часу не встановлено меморіяльної дошки), академіка Д. Яворницького, письменників І. Манжари, О. Стороженка, В. Сосюри, О. Довженка (їх життя чи діяльність в тій чи іншій мірі пов'язане з Дніпропетровськом або Дніпропетровщиною), засновника Дніпропетровського українського театру ім. Т. Г. Шевченка, Леся Курбаса, одному з найвидатніших революціонерів-більшовиків, організаторові революційної боротьби в Катеринославі, соратникові В. І. Леніна, Миколі Скрипнику. Зате наше місто збагатиться ще одним пам'ятником М. Горькому, пам'ятником О. Матросову, пам'ятниками Чайковському й І. Глінці та іншим.

Шановні товариші, поясніть, будь ласка, нам, про яку „националистическую опасность" базікають свідомі й несвідомі „друзі" укра-

(Закінчення на стор. 7-ій)

ХРИСТОС ВОСКРЕС — ПРИЙДЕ Й НАШЕ ВОСКРЕСІННЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

— серед нас ще чимало таких, що живуть і діють лише і тільки в догоду собі, що забули про Закон Божий і втекли від своєї душі, отого найдорожчого скарбу, що ним Господь обдарував людину і кожну націю окремо. Допомогти цим нашим братам відродити в собі образ Божої природи — повинно стати нашим найвищим обов'язком, який ми повинні добровільно взяти на себе в радісний і оживляючий День Воскресіння Христового.

Господь покликав світ до оновлення словом: „Радуйтесь". (Мат. 28:9). Це було Його перше слово, звернене після Воскресіння до Мироносниць. Переймімось же цим закликом і ми та в цей Великий День повними радістю грудьми возвеселімся, співаючи: — Воскресіння День, — просвітімось величним Святом і один другого обнімімо, назвімо братами й тих, що ненавидять нас, все простімо задля Воскресіння і так купно заспіваймо: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував!

Христос Воскрес!

† **Іоан**, Митрополит
† **Мстислав**, Архиєпископ
† **Олександер**, Єпископ
† **Іов**, Єпископ

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ ДАЄ ЛЮДСТВУ ДОЦІЛЬНІСТЬ ЖИТТЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

всяких розгнузданих забаганок; а все це наслідки крайнього лібералізму, що відкинув віру в Бога та сприяє повній свободі. Таке вільнодумство зродило покоління, яке не бачить доцільности в житті. Блукає ця звиродніла верства суспільности, шукає дороги, якби втекти зі світу та від відповідальности життя. І ось задурманюється вживанням всяких отрут щоб тільки втекти від дійсности життя.

Воскресіння Христове дає людству доцільність життя, і надію на покращання його долі. Християнин знає, навіщо живе, до чого змагає. Хай Воскреслий Ісус стоїть завжди перед нами, як бусоля життя, що кличе людину до бою, даючи Себе нам в поживу та в запоруку нашого воскресіння, бо Він сказав: „Ядий моє тіло і пій мою кров імат живот вічний, і аз воскрешу єго в послідний день" (Іван 6:54).

Христос Воскрес!

† **Йосиф**, Єпископ
Стемфордський

ВЖЕ НАЙВИЩИЙ ЧАС, ЩОБ МИ ПОЧАЛИ ДУМАТИ СОБОРНИЦЬКИМИ ДУМКАМИ...

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ РАДИ УКРАЇНСЬКИХ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ЦЕРКОВ У КАНАДІ

Дорогі в Христі
Брати й Сестри
в Україні й у розсіянні
сущі, ХРИСТОС ВОСКРЕС!

І знову приходить Великдень, і знову приходить Свято Воскресіння нашого Господа Ісуса Христа з мертвих, та, на жаль, для нашого народу ще воскресіння нема. Наш народ далі тяжко поневолений і поділений. І якраз тут пригадуються слова Тараса Шевченка: Коли наш народ діждеться свого Вашингтона?

Дорогі Браття: нам, перш усього, треба національної й народної єдности. Вже найвищий час, щоб ми почали думати соборницькими думками, думками єдности, щоб таким чином ми сповнили бажання й оправдали жертву наших героїв і щоб здійснилось пророцтво Тараса Шевченка:

„Церква-домовина
Розвалиться, а з-під неї
Встане Україна,
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти".

Ось тому-то з цією надією і з вірою в наших серцях святкуймо цьогорічний Великдень!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

За Раду Українських Євангельських Церков у Канаді: *пастор М. Фесенко*, президент; *пастор В. Давидюк*, заст. президента; *пастор Володимир Кучер*, секретар.

ДОПОВІДІ ЮРІЯ СТЕФАНИКА В ТОРОНТІ

Торонто. — На запрошення Мистецького Об'єднання „Козуб" до Торонта прибув відомий літературознавець, син Василя Стефаника — Юрій Стефаник. Гість з далекої Альберти — з Едмонтону прочитав дві доповіді: у п'ятницю, 4 квітня: „Трагедія і тріюмф роду Стефаників", і в суботу, 5 квітня — „Чи справді Шандровому роду нема переводу". На обох вечорах було понад 400 осіб.

Леся Лисак

ОСТАННЯ ГАГІЛКА

Маріїн чоловік, Альфред, добрий був для неї, лихого слова їй ніколи не сказав, ані кривди їй не вчинив. Казали про них люди: „гарне подружжя, згідливе". Та Маріїні земляки, зокрема її тітка, що виховувала Марію після смерти її батьків, додавали: „Було б ще краще, коли б Альфред не був чужинцем та не був іншої віри". І в цьому було зерно гіркої правди.

Коли тітка, яка була глибоко прив'язана до всього, що рідне, противилася їхньому подружжю, Альфред заспокоював: „Хіба не всі люди однакові? Я не вимагаю, щоб Марія зрікалася чогонебудь для мене. Коли ми поберемося, Марія не перестане бути українкою і, як захоче, буде зберігати і свою віру і свої традиції".

Обітниці перед шлюбом одна річ, а щоденне життя в подружжі — друга. Коли в них народився перший син, а потім другий, їх охристили й виховували в Альфредовій вірі. І всі вони четверо ходили до Альфредової церкви та святкували „його" свята.

З святами виходило якось ніяко. Марія покинула своє, а до чужого не зуміла пристати. Коли приходили свята, то в них не було ані особливого настрою, ані тієї краси, яка колись, у Маріїній батьківщині, пов'язувалася з ними. Це був вільний день, в якому Альфред не мусів йти до роботи, а хлопці до школи. Щоб не нудьгувати, вони всі четверо дивилися на телевізійні передачі.

Рідна земля і все те, що з нею в'язалося, стало для Марії чимсь далеким і байдужим. Вона ніколи не розказувала чоловікові й синам ані про свої юні роки там у рідних сторонах, ані про своїх батьків, ані про звичаї свойого народу. Вона дівчиною дуже любила співати. В неї був чудовий, теплий альтовий голос. Та коли вона стала жінкою Альфреда, ніразу не заспівала рідної пісні. Її чоловік і сини навіть не знали, що вона вміє співати. — Правда, в хаті вона ще розмовляла з синами по-українськи, бо нову мову трудно їй було опанувати. Та коли хлопці вже легко говорили по-„тутешньому", вона була вдоволена. Бо й навіщо їм знати мову з якоїсь далекої, неважливої країни?..

Була п'ятниця, коли Марії прийшло на думку спекти добрий білий хліб. Альфред попереднього дня замітив, що в них давно не було хатнього печива. Марія всаджала хліб до печі, коли в хату вбіг молодший син, Павлик. Він глянув і закликав: „Ага, то це наш Істер бред".

Щойно тоді Марія глянула на календар. Досі в неї і не було думки про Великдень. Всі ці роки вона ніколи особливо не підготовлялася до Великодніх свят. І шепнула до себе: „В нас колись казали „паска". І їй пригадалася покійна мати, яка пекла такі високі, гарні паски.

Але більше спогадів не було. Приходило якесь ослаблення. Марія від довшого часу почувалася нездорова. Але про свою слабість вона домашнім не говорила. Бо раз їй було недобре і приходили болі, а потім ставало легше.

І ось тепер вона з трудом приволіклася до ліжка. Їй темніло в очах, бо біль ставав щораз сильніший. Вона хотіла щось сказати Павликові, який крутився по хаті, та не змогла. Без пам'яті впала на долівку.

***

Непритомну Марію відвезли у лікарню. Довгі години вона лежала непритомна. Та пізніше почали в неї ворушитися неясні думки.

Марії видалось, що вона стоїть на порозі своєї хати — тієї хати, в якій вона народилася й виростала. Це селянська хата, але простора, гарна. Вона стоїть, дивиться на дорогу і чує, як її огортає якась тепла ясність.

Це соняшна ясність, це якийсь особливий весняний ранок. Марія шукає очима рідних, нема нікого. Їй стає дивно, куди вони всі пішли? Чому вона сама?

І втім у соняшну ясність вривається пісня. Пісня несеться ізза саду, — а за садом, за городами — церква. Марія вже знає — це дівчата співають під церквою. Вона виразно чує слова: „Ой зацвили фіялочки, зацвили, аж всі гори з долинами прикрили"...

Це дівчата, її подруги, співають гагілки. Марії видається, що поміж слова вплітають поклик: „ходи, ходи до нас Маріє".

Марія хоче бігти до них, та щось держить її на місці, якась сила не дає їй рушитися. Вона хоче відповісти на їхній поклик: „Підождіть, я зараз, я зараз прийду" — та слова розтоплюються у соняшному золоті. Їх не чути, їх зовсім немає.

І враз у ранню прозрачність вливаються дзвони. Всі наразі — всі дзвони нараз розгойдалися, розгомонілися. Марія знає — так дзвонять тільки на Великдень. У цей ранок, якого вона так довго вижидала, у цей ранок, якому на ймення Велика Радість.

І тепер ці дзвони теж заговорили до Марії. Вони її кличуть, тільки сильніше, тільки виразніше від дівочої пісні: „Ходи, ходи до нас, Маріє"...

І враз пісня з-за саду і дзвони зливаються в якусь пахучу хвилю, яка ніжно огортає її всю. Їй стає радісно. Вона тихенько шепоче: „Я йду, я вже йду — це ж мій Великдень, мій".

***

У шпитальній кімнаті, біля Маріїного ліжка стоять її чоловік і сини. Вони не знають, де тепер перебувають думки Марії. Вони тільки знають, що вона тепер поміж життям і смертю.

Чи вернеться Марія із своєї останньої гагілки?

Христос Воскрес!

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
бажає
ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАЙОМИМ і РОДИНІ
здоров'я, щастя і задоволення
Д-р Галина Носковська-Гірняк

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
з нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідним, Приятелям та Друзям
— пересилає —
д-р Василь Кіналь
з Родиною

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Рідних, Приятелів та Знайомих
З ДНЕМ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— вітає —
Д-р Марія Ярославська
ДЕНТИСТ
782 West End Avenue — New York 25, N.Y.
Tel.: MO 2-5181

Рідним, Друзям і Знайомим
щире
ХРИСТОС ВОСКРЕС
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— бажають —
д-р Юрій і Віра Кушнірі
з доньми Лесею і Мартусею

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
Веселих та Щасливих Свят
Рідні, Знайомим та Шановним Пацієнтам
— бажає —
Д-р Юліян Гной
з Родиною

ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РІДНІ і ЗНАЙОМИМ
— бажають —
д-р Олекса Лятишевський
з Ріднею

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
— бажають —
д-р Віталій Богданів — з родиною

З ПРАЗНИКОМ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
— бажає —
д-р Василь Трухлий

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— пересилають —
Д-р Климентій і Ольга Стефанія
Рогозинські
та
Д-р Юрій Срібний

Веселих Свят!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РІДНІ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажають
Д-р Володимир і Марія ВІРЩУКИ з Родиною
Мейплвуд, Н. Дж.

З НАГОДИ ПРАЗНИКА
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
усім нашим Приятелям і Знайомим
— складаємо —
сердечні бажання усього добра і віри
в перемогу Правди
Ліда і д-р Роман Смики
з Мамою і Синами
Великдень 1969 Кол Сіті, Ілл.

Рідні, Друзям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
бажають —
Д-Р МИКОЛА і ТЕТЯНА ТИМНЯК

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Веселих і Щасливих Свят Христового Воскресення
Рідні, Приятелям, Знайомим і Друзям „Лісовим Чортам" пересилають з Кореї
Д-Р ОСТАП і ВІРА ТЕРШАКІВЦІ

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
пересилають
РІДНІ, ТОВАРИШАМ, ЗНАЙОМИМ
І ШАНОВНИМ ПАЦІЄНТАМ
Д-р Маркіян і Янка
Мігоцькі з дочками
Clifton, N.J.

РІДНІ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
— бажає —
д-р Борис Филипчак
З РОДИНОЮ
Пассейк, Н. Дж. (57 Passaic Ave.)

Христос Воскрес!
Рідні, Приятелям та Знайомим
щирі побажання
Веселих Свят
пересилають
д-р Богдан і Марія
Макарушки з Дітьми
Бруклин, Н.Й.

ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідним, Приятелям і Знайомим
— бажають —
д-р Мирон і Ярослава
Зарицькі з Родиною

РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажає —
д-р Надія і інж. Ігор Кмети
з Родиною

Dr. and Mrs. Walter Baron
WISH EVERYONE
A VERY HAPPY EASTER
■
З НАГОДИ СВІТЛОГО ПРАЗНИКА
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
усім нашим Рідним, Приятелям і Пацієнтам
— бажаємо —
РАДІСНИХ і ЛАСКИПОВНИХ СВЯТ
Христос Воскрес!
Д-р і П-ні Валтер Барон
AMERICAN-UKRAINIAN DENTIST
119 East 10th Street — New York, N.Y. — GR 7-3016

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ, ПАЦІЄНТАМ
і ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають
д-р Мирослав, Галина
і Наталка Коленські

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Рідним, Приятелям та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— бажає —
д-р М. Крижановський
з Ріднею

Христос Воскрес!
Усім, Родині, Друзям, Знайомим, Братам Православним, які щирою, незрадливою душею вшановують Воскресення Христове згідно з українськими предковічними звичаями сердечно вітають
д-р Александра і д-р Іван
Ярощі з донею Оксаною

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ та ЗНАЙОМИМ
щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— пересилає —
д-р Юрій і Ненсі Трухлі

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажають —
д-р Іван і Наталія Макаревич

РОДИНІ, КОЛЕГАМ та усім ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
— бажають —
д-р Александер, Ірена
і Александра Сушкові

З ПРАЗНИКОМ
СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Рідним, Приятелям і Знайомим
— бажають —
Д-р Остап і Зеня Баран з Родиною

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТІВКА в НЮ ЙОРКУ
— *вітає* —
ВСІХ СВОЇХ ЧЛЕНІВ зі СВІТЛИМ СВЯТОМ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ
та бажає їм
миру, радості, щастя і здоров'я
ЗА ДИРЕКЦІЮ:
д-р В. МАНТИКА — *голова*
О. СЕВЕРИН — *секретар*

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Вельмишановним Гостям, Приятелям і Родині
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— бажає —
Д-р Роман і Зузанна Сапович
РЕСОРТ НАД МОРЕМ
VILLA LIDIA
128 E. Crocus Road Wildwood Crest, N.J. 08260
Phone: Area 609-522-3348

Христос Воскрес!

ЩАСЛИВИХ ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Величнім і Радісним
„ХРИСТОС ВОСКРЕС"!
— вітаємо —
Родину — Приятелів — Знайомих —
по обидвох боках Океану
Ярослава, Зенон, Христя і мама Евстахія
СНИЛИКИ

Веселих та Щасливих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідним і Знайомим
бажають всього кращого
О. О. Бойчук з Родиною
Lake George, 1969

Вельмишановним Покупцям і Гостям
Гарних Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажаємо
Христос Воскрес!
Ольга і Володимир
Дармохвали
Цукорня „Веселка", 144 2-га Евню, Ню Йорк

Щасливих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажають —
Рідним, Приятелям, Знайомим та Усьому Українському Громадянству
Пастор Мирослав А. і Софія
Ф. Рожаки
також:
син: ОРЕСТ; синова: МАРІЯ ОЛЕНА
дочка: МАРТА; внучка: ЛИН МАРІЯ

Христос Воскрес!
Побажання добра Родині й Приятелям
— *засилає* —
ЕВГЕНІЯ ФЕРЕНЦЕВИЧ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
РОДИНІ, ДРУЗЯМ та ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажають —
Осипа, Ераст і Зенон
Куровицькі
Ірина, Ярослав, Ярослав мол.
і Оксана Куровицькі

Нашим ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
передаємо щирі бажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
й ВСЬОГО ДОБРА В ДАЛЬШОМУ ЖИТТІ.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Осип, Стефа і Тамара Диби
71 Е. 7-ма вул. Ню Йорк 3, Н. Й.

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
З нагоди
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
Родині і Знайомим
— *бажають* —
Зенон, Ліля, Таля
і Андрійчик Білики

З нагоди Свят
Христового Воскресення
— *вітаємо* —
Рідню, Приятелів і Знайомих
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Евгенія і Зенон
Корчинські

Веселих Свят!

Рідні, Приятелям та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають
ЗЕНЯ і ІВАН БУНДЗЯКИ
з синами Александром і Ізидором та
КАРОЛИНА і ІЗИДОР ЛАВРИШКО

РАДІСНИМ
„ХРИСТОС ВОСКРЕС"
щиро вітаємо
РІДНЮ, ДРУЗІВ і ЗНАЙОМИХ
Ольга і Іван Кобзар
KENIA, Hunter, N.Y.
(518) 263-4700

З НАГОДИ
ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ
бажаємо нашій усій Родині; Ієрархам УАПЦ і Духовенству; Краянам; усім Друзям; Побратимам по Зброї о. д-ра В. Л.; усьому Громадянству Міннеаполіс, Ст. Пол; та п. д-рові М. Козакові з Родиною — наше найщиріше і найсердечніше
Христос Воскрес!
Обнімаючи Вас усіх, з подякою за пам'ять о. д-ра В. Левицького, в Його важкому захворінню.
Воістино Воскрес!
Галина Левицька з Родиною
Міннеаполіс, Міннесота

Веселих, Радісних Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
всім Приятелям, Друзям і Клієнтам
— *бажають* —
Марія і Володимир Заклинські
власники
"DIADEM" — ГАЛЯНТЕРІЯ
140-142 Second Ave. — NEW YORK CITY — SP 7-3926

З НАГОДИ РАДІСНИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
найсердечніші побажання всім Організаціям
— *складає* —
УКРАЇНСЬКА ТАНКОВА ОРКЕСТРА „АМОР"
SW 2-7692 під проводом Миколи РОМАНЕНКА

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Знайомим та Дорогим Гостям
Українського Ресторану
бажають власники
Теодор і Стефанія Лешко зі Сином
141 Avenue "A" — NEW YORK CITY — GR 7-9633

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— *пересилають* —
ТИСЯЧНИМ МАСАМ СВОЇХ ЧЛЕНІВ і ПРИЯТЕЛІВ
УРЯДНИКИ, ЧЛЕНИ РАДИ ЕКЗЕКУТИВИ і ПЕРСОНАЛ ЛЬОКАЛЮ 32-J SERVICE EMPLOYEES INTERNATIONAL UNION AFL-CIO
Albert E. Perry, President and Business Manager; Dolores Drapala, Vice President; Thomas J. Perry, Vice President and Pension Administrator; Nellie Malsky, Secretary Treasurer; Chester W. Brown, Recording Secretary; Peter J McManus, General Organizator. Executive Board: Joseph Baumann, Marie Farkas, Elinor Fey, Jean Kocur, Blucher Lawrence, Mattie Lester, Donald Mumm, Ella Orange, Lucilie Pearson, Pauline Slisky, Isabel Taitt. Board of Auditors: James Daly, Mary McNulty, Blanche Thurmond.
LOCAL 32-J
SERVICE EMPLOYEES INTERNATIONAL UNION AFL-CIO
237-241 East 36th St., New York, 16, N.Y.
Tel.: MUrray Hill 5-4700

Веселих Свят
Воскресення Христового
ГОСТЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажають
Іван і Стефа Криницькі
White House, Accord, N.Y.

В Шановним ПОКУПЦЯМ
поручає:
найдобірніші ШИНКИ, ПАШТЕТІВКИ,
САЛЬЦЕСОНИ, ЗАЯЦІ,
ВУДЖЕНКИ й КОВБАСИ,
та ЩАСЛИВИХ із ВЕЛИКОДНЕМ СВЯТ
бажає —
КЕРШНЬОВСЬКИЙ і СИН
111 — 1st Avenue (bet. 6th & 7th St.)
ORegon 7-1210 NEW YORK 3, N. Y.

Христос Воскрес!
Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— *бажає* —
Родині, Приятелям, Високоповажаним Клієнтам і всьому Громадянству
Марія Саврас-Кушнір
SONYA'S BEAUTY SALON
власник — САЛЬОНУ КРАСИ
86 East 4th Street — NEW YORK, N.Y. — GR 7-8110

Веселих Свят
Воскресення Христового
Родині, Знайомим і Дорогим Гостям бажають
С. БАРДИГУЛА і С. БОДНАР
власники
NIKOLAS CAFETERIA
29 Cooper Sq., New York City GR 3-7180

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
усім своїм Клієнтам
— *бажають* —
П. Буняк і М. Гнатишин
власники
VAILSBURG AUTO BODY
904-906 S. Orange Ave., Newark, N.J. Tel.: 375-0090

Веселих Свят
Воскресення Христового!
Родині, Односельчанам, Знайомим і Гостям
бажають
ОЛЬГА і ГРИЦЬ СЛИВКИ
Українського Ресторану „ОДЕСА"
117 Ave. "A", New York City Tel.: 473-9132

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
З нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ
— *бажає* —
ФІРМА
БРАТТЯ СТАСЮК
НЮ ЙОРК
124 Перша Евеню.

Христос Воскрес!

Гостям, Кревним, Краянам і всьому Загалові
з нагоди
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ
всього найкращого
— *бажають* —
Стефан і Леонія Хомяк
власники ресорту
TWIN BAY VILLAGE
Bolton Landing, N.Y. 12814

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
всім своїм Вельмишановним Клієнтам
— бажає —
Ilko's Meat Market
144 First Ave., New York 3, N.Y. Tel.: YU 2-6499
Поручаємо першорядні м'ясива найкращої якости, смачні м'ясні продукти власного виробу, шинки, ковбаси, дичину.
Ілько ТАЩУК — власник

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Найщиріші побажання
Веселих Свят
Воскресення Христового
своїм Клієнтам, Родині та Приятелям
бажає
L. PROC BEAUTY SALON
95 Second Ave., New York, N.Y. 10003 AL 4-8675

Веселих Свят
Воскресення Христового
Родині, Приятелям, Знайомим і ВШ Покупцям бажає
Юліян Бачинський
J. B. Meat Products
166 Ave. "B" Manhattan, N.Y.
(між 10 і 11 вул.) CA 8-5590

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РІДНІ, ТОВАРИШАМ, ЗНАЙОМИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ШАНОВНИМ ПОКУПЦЯМ
бажають
І. Кефор *власники* **В. Роговський**
OLYMPIA LIQUORS, INC.
87 2nd AVENUE NEW YORK, N.Y.
GR 5-8528

Веселих Свят!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Найкращі побажання зі Святами
Воскресення Христового
пересилає —
ЮЛІЯН РЕВАЙ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Родині, Приятелям і Знайомим
Веселих Свят
бажає —
МИХАЙЛО ЛИСОГІР
Ню Йорк

Радісним, величнім привітом
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
поздоровляємо Вас, Наші Рідні, Приятелі і Знайомі та бажаємо всіх благ —
Стефанія КАРАТНИЦЬКА
Ліда, Оксана, Леонтій і Любомир КРУШЕЛЬНИЦЬКІ
Ню Йорк

Великодній Привіт — „ХРИСТОС ВОСКРЕС"!
і щирі побажання Веселих Свят
Рідні, Знайомим і Друзям пересилає —
МГР. МАРІЯН ТИМЧИШИН
246-26 Thornhill Avenue, Douglaston, N.Y.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Веселого ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині і всім Знайомим по цілому світі бажає
ЯКИМИШИН МИКОЛА з РІДНЕЮ
з села Янчин, повіт Перемишляни, Зах. Україна
тепер:
68 Miller Street, Rochester, N.Y. 14605, U.S.A.

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажає —
МИХАЙЛО БРЕЗДЕНЬ з РОДИНОЮ
Пассейк, Н. Дж.

Родині, Приятелям і Всім Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажають —
Антонина ВОЗЬНА
Юліян і Марія САВЧАКИ зі Синами
Бруклин, Н. Й.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Українським Установам, ВШ, Покупцям, Родині та Знайомим
Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— *бажає* —
Пилип Опрiск з Родиною
Власник — GRAND SUPERMARKET
175 Grand Street, Brooklyn, N.Y.
Tel.: EV 4-5842 Home: 887-0510

Усім нашим Шановним і Дорогим Гостям
Веселих Свят
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
— *бажає* —
ПРИМОРСЬКА ГОСТИННИЦЯ „СЛАВУТА"
120 E. Crocus Road Wildwood Crest, N.J.
Telephone: (609) 522-1615
Philadelphia, Pa. Tel.: PO 3-6396

JOHN'S EXPRESS SERVICE STATION
MOBILGAS PRODUCTS
631 Bruckner Blvd., Bronx, N.Y. CYpress 2-9225
ІВАН ГІРНИЙ „Цісар"
— *дякує* —
Шановним Клієнтам за піддержку
— *і бажає* —
Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Увага! **Рочестер!** **Увага!**
СЛУХАЙТЕ УКРАЇНСЬКОЇ ВЕЛИКОДНЬОЇ РАДІОПРОГРАМИ
в дні 13-го квітня 1969 р. о год. 2:06 до 3-ої по пол. з радіостанції W.R.O.C.
Програма ведена п. мгр. Р. ЧОРНОБІЛЕМ, а спонзорують п-во: М. і МИХАЙЛО КРИЖАНІВСЬКІ, О. і інж. МАРКО ЛОНКЕВИЧІ, М. і ТАРАС КАХНИКЕВИЧІ, і мгр. АНДРІЙ ПОВХИ, ГРИГОРІЙ КУЗІВ, Л. і ПАВЛО ПРОКОПЕНКИ

РОДИНІ, КРАЯНАМ, ПРИЯТЕЛЯМ, УСІМ НАШИМ ПОКУПЦЯМ, ТА УСІЙ УКРАЇНІ
ЗАСИЛАЄМО НАЙЩИРШІ ПОБАЖАННЯ
Веселих та Щасливих Свят!
Христос Воскрес!

Веселих Свят!

MARIA SHOP
111 First Avenue, New York City GR 7-8760
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ЕЛЕГАНТНОГО ЖІНОЦТВА
бажає всім своїм Клієнтам і всьому Українському Громадянству
Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Власники:
С. і М. Марко

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
всім Покупцям
— бажає —
HOLLYWOOD FLORIST
127 East 7th Street • New York City • Tel.: GR 5-7844

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
— бажає —
УКРАЇНСЬКИМ ПОКУПЦЯМ
P & K Meat Market
39 Palisade Ave., Yonkers, N.Y. GRegory 6-0300
Власники: П. ШАНДАЛА і К. СИДОРАК

БЮРО ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ до всіх країн ЕВРОПИ
Mercury
101 First Avenue — NEW YORK, N.Y.
Tel.: OR 4-3930
З Празником ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ВШ. Покупцям, Рідним, Приятелям і Знайомим сердечні побажання
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
— складають —
МИКОЛА ГОРИСЛАВСЬКИЙ з донькою ХРИСТИНОЮ
власники

УСІМ ПОКУПЦЯМ та ЗНАЙОМИМ
Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— бажає —
УКРАЇНСЬКА ФІРМА
Delto Sportswear Co.
304 East 9th Street New York, N.Y. 10009
Власник РОМАН ІВАНИЦЬКИЙ

З Днем Світлого Воскресіння Христового бажаємо Родичам і Приятелям Веселих Свят та всього найкращого
ІРИНА й ІВАН ЖУКОВСЬКІ

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— *бажають* —
ЯРОСЛАВ БЕРЕЗОВСЬКИЙ
— і —
СТАНИСЛАВ БАШКЕВИЧ
власники фірми
B & B MEAT PRODUCTS
168 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N.Y.
Tel.: EV 8-2811

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Усім нашим
Шановним Покупцям, Приятелям та Знайомим
— бажають —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
С. САВЧУК і Б. ГАЛАГАН
ВЛАСНИКИ ФІРМИ
BRODY MEAT PRODUCTS, INC.
96 2nd Avenue — NEW YORK, N.Y.
Tel.: GR 5-5052

Христос Воскрес!

Веселих Свят!

Христос Воскрес!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
БАЖАЄ ВСІМ
УПРАВА
Bankers Federal Savings and Loan Association
A Mutual Savings and Home Financing Institution
130 Second Avenue New York, N.Y. 10003

Радісних Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Рідні, Приятелям і ВШ. Клієнтам
— *щиро бажає* —
Українське Будівельне Підприємство
"Stewal" Inc.
Kerhonkson, N.Y.
Власник ЛЕХНОВСЬКИЙ Тел. (914) 626-7602

Христос Воскрес!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
Воскресіння Христового
всім нашим Гостям, Родині, Приятелям і Знайомим бажають
ВОЛОДИМИР і СТЕФАНІЯ ДУТКА з родиною
власники української оселі:
Willow Bungalow Colony
Kerhonkson, N.Y. Tel.: 626-7126

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
З нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ЩИРІ СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ
всім своїм Приятелям, Клієнтам та Знайомим
— пересилає —
Володимир Козіцький
TRAVEL AGENCY
65 East 183rd Street — Bronx, N.Y. 10453 — 295-2280

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Вп. Клієнтам і Прихильникам
бажає
„БІБЛОС"
УКРАЇНСЬКА ПЕРЕПЛЕТНЯ
107½ St. Marks Place, New York City OR 7-0370

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
СВОЇМ ВШ. ПОКУПЦЯМ
— бажають —
Володимир ПОЗНАХІВСЬКИЙ — Михайло БРЕЗДЕНЬ
Микола СТРУК
— власники —
М'ЯСАРСЬКОЇ ФІРМИ
Market Quality Market
117 Market Street — Passaic, N.J. — GR 1-1345

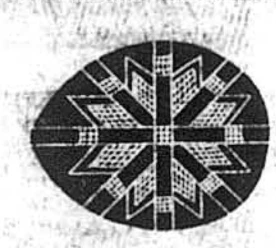
Дорогим ГОСТЯМ, ДРУЗЯМ та ЗНАЙОМИМ
— бажають —
ЩИРО СЕРДЕЧНЕ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Олекса, Марія, Тоні ШУМИЛО
Lexington Hotel
LEXINGTON, N.Y. ТЕЛ.: 518 989-6787

Веселих Свят!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
ВШ. Клієнтам, Друзям та Знайомим
— бажає —
Kowbasniuk Agency
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
Імігради́йні справи. — Білети на кораблі й літаки.
Міжнародні поштові перекази і т. д.
286 East 10th Street NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: AL 4-8779 — AL 4-8717

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Веселих Свят
Воскресення Христового!
Українському Духовенству, Організаціям, ВШановним Клієнтам і Знайомим щиро бажає
ЮРІЙ ВАСИЛЕНЮК
власник
Української Крамниці
ASTORIA MEAT PRODUCTS INC.
35-09 Broadway Long Island City, N.Y. 11106
(між 35-36 вул.) Tel.: 726-5863

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
всім нашим Вельмишановним Покупцям
— *бажають* —
ЕРАСТ КУРОВИЦЬКИЙ і СИН
Українська М'ясарня
128 FIRST AVENUE NEW YORK CITY
Tel.: GR 7-0344

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
від
ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ
Теодора Волиніна
Займається похоронами в Ню Йорку, Брукліні і околиці. Допомагає в похоронах в цілій Америці і всіх країнах світу.
Чесна і солідна обслуга. Модерна каплиця.
Theodore Wolinnin, Inc.
FUNERAL HOME
123 East 7th St., New York, N.Y. 10009 Tel.: GR 5-1487

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— *бажає* —
Петро ЯРЕМА
FUNERAL HOME
129 East 7th Street — NEW YORK, N. Y.
(Between 1st Ave. & Ave. "A")
ORegon 4-2568
Модерні охолоджувані каплиці.

Христос Воскрес!
ВСІМ НАШИМ В.Ш. ПОКУПЦЯМ
Веселих Свят
бажає
Українська Фірма
А Р К А
48 East 7th Street New York, N.Y.

Українська писанка — всім радість велика. Наші діти їх красять, святять, ними гордяться. Де в родині пишуть писанки, там в родині згода.
Христос Воскрес!
З нагоди Святого Воскресення бажаємо Всім
Веселих Свят
М. СУРМАЧ з Родиною

Христос Воскрес!
Веселих Свят Воскресення Христового
Рідні, Знайомим і ВШ. Покупцям
- бажають -
ЕЛЕОНОРА і ТЕОДОР ГРИНІВ
власники
УКРАЇНСЬКОЇ ІМПОРТОВОЇ ФІРМИ
ALMOHR CO.
136 First Avenue New York, N.Y. 10009
OR 3-3510

Христос Воскрес!

З нагоди
Воскресіння Христового
Радісне
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Рідні, Приятелям і Знайомим
шлють
МАРІЯ і ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
Вудгейвен, Н. Й.

Веселих та Щасливих Свят
Воскресення Христового
Рідним, Приятелям, Знайомим
— бажають —
Ярослав, Наталя, Олеся
ПОГОРЕЦЬКІ

Христос Воскрес!
Родині, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ
СВЯТ ХРИСТОВОГО
ВОСКРЕСЕННЯ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
— бажають —
КОЛЯНКІВСЬКІ і
МАРІЯ ГЕРУС

Рідним, Приятелям
і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
бажають
ЛЮБА і ІВАН МОСЕВИЧІ
з МАМОЮ

Рідні, Приятелям і Знайомим пересилаємо щирі побажання Веселих і Щасливих Свят.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
МАРІЯ і ОМЕЛЯН ОМЕЦІНСЬКІ
о. ПЕТРО ЧАВС

З Празником
Христового Воскресення
Земляків з Лежайська,
Приятелів і Знайомих
вітає і бажає
всього найкращого
РОМАН КИШАКЕВИЧ

У Світлий День
Воскресіння Христового
вітаю свою Рідню по обох боках океану, як також Друзів, Приятелів і Знайомих та бажаю весело провести Свята.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!
ЮШКЕВИЧ РОМАН

Двадцятиріччя НАТО: президент Ніксон промовлятиме на з'їзді 15-ох міністрів

Вашингтон. — 10 квітня ц. р. розпочалась у Вашингтоні дводенна конференція 15-ох міністрів закордонних і військових справ членських держав Північно-атлантійського Союзу (НАТО) з нагоди його 20-річчя. Президент Ніксон заповів виголошення промови. Французький міністер закордонних справ Мішель Дебре висловився в промові у Клюбі Крайової Преси у Вашингтоні за збереження НАТО і тим самим ствердив, що Франція залишиться в тому західньому бльоку. М. Дебре покликався на створення „атмосфери довір'я" між Францією і ЗСА внаслідку розмов президента Ніксона з де Голлем, але потвердив, що ЗСА і Франція різняться в поглядах на ролю Франції у Західній Европі. У зв'язку з 20-тиріччям НАТО совєтський уряд проголосив через ТАСС заяву, в якій називає Північно-атлантійський Союз найбільшою „перешкодою до миру" та організацією, яка змовлялась і змовляється проти ССCР. Комунікат совєтського уряду оскаржує НАТО в нацькуванні мадярів до протисовєтського повстання в 1956 році та в пляюванні „контрреволюції" в ЧССР. Совєти знову закликають Захід до розв'язання НАТО й т. зв. Варшавського пакту та до міжнародного визнання „вічного" поділу Німеччини. — На конференції НАТО у Вашингтоні вирішать майбутній характер того бльоку, себто не тільки його військовий аспект, але й політичне відношення до Сходу Европи.

Образ українського мистця в американській церкві

Рутерфорд, Н. Дж. (Л. Г.). — На латинський Великдень в днях 5-6 квітня ц. р. в унітаріянській церкві в Рутерфорді, Ню Джерзі, була експонована імпозантна, розмірами 150 x 100 інчів, картина нашого відомого модерніста Юрія Соловія „Розп'яття". Поміщена на запрестольній стіні, при акомпаніяменті релігійної музики найвизначніших сучасних та клясичних композиторів. Образ складений із п'яти квадратних панелів, на чорній стіні справляє могутнє враження і є незвичайною подією в мистецькому та релігійному житті цього міста. Це вже третя Соловієва монументальна картина цієї тематики, що надає оформлення церкви — ще одна є в лютеранській церкві в Бруклині, а інша в Канаді.

ЛИСТ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

їнського народу? Хто дав їм право топтатися брудним русифікаторським чоботом на національній гідності українського народу?

Ми, творча молодь Дніпропетровська, вимагаємо притягнути до відповідальності їх і всіх тих, хто вчиняв брутальні україножерські кампанії — відьомські шабаші на терені української культури, хто переслідує чесних, відданих народові людей тільки за те, що вони хочуть бути самими собою і ніким іншим, що вони хочуть виховувати своїх дітей в українських дитячих садках, школах, технікумах і вузах. Вважаємо, що такі кампанії в кінцевому своєму рахунку досягають одного — сіють ворожнечу між двома великими братніми народами.

Вибачайте, коли Ваша ласка, що ми в такій зарізкій формі написали Вам, бо писати про такі речі без обурення — значить нічого не написати.

Ми віримо, що Ви прислухаєтесь до нашого щирого голосу й вживете негайних заходів для виправлення ненормального становища, в якому опинилась творча інтелігенція нашого міста, сотні тисяч українців Дніпропетровська й області.

Творча молодь
м. Дніпропетровська:
(підписи)

(Кінець)

ПОМЕР Д-Р СТЕФАН СТЕФАНОВИЧ

Менвіл, Н. Дж. — Родина інформує, що ще 30-го березня ц. р. помер в Аргентині на 67-му році життя відомий наш громадянин, колишній суддя в Добромилі і Львові та польовий суддя Української Дивізії сл. п. д-р Стефан Стефанович. Тіло Покійного перевезено до ЗСА, до Мелвіл в Ню Джерзі, де цієї суботи, 12-го квітня, о год. 11-й ранку в церкві св. Михаїла при 2-ій вулиці відбудуться похоронні відправи, після яких тлінні останки Покійного будуть перевезені і поховані на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку.

ПАПА ПАВЛО VI СКАСУВАВ традиційні червоні капелюхи для кардиналів та різні інші подробиці парадного кардинальського одягу. Державний Секретаріят Апостольської Столиці видав 5-сторінкову інструкцію, яка вводить різні реформи по лінії більшої скромности щодо зверхнього вигляду і титулатури кардиналів.

„СКВЕР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА"

(Закінчення із стор. 2-ої)

„від кріпака до пророка". Його ім'ям. — сказав він, — красуються пам'ятники у Вінніпегу та Вашингтоні, а незабаром красуватиметься: у Буенос Айресі та Сиднеї, його ім'ям названий сквер у Парижі. Отож над пам'ятниками Шевченка ніколи не заходитиме сонце. Що ж було в ньому такого, що рішило про світове значення? Він був народний поет, що відбив у собі прагнення мільйонів, що відчув межове положення України — як тієї Мазепиної „чайки", що вивела діток при битій дорозі". Його творчий геній знав, за що ми боролись і боремося. Тому і горять архіви в Україні. Оця межова ситуація, оце перебування між життям і смертю надихнули поета написати книгу космічного болю — „Кобзар". Шевченко сучасник філософа Кіркеґора, проте він дійшов до екзистенціялізму міркуваннями так про свою особисту долю, як і всієї України, — з постійним перебуванням між життям і смертю, на грані буття і небуття.

Не менше важлива проблема в його творчості, — говорив д-р В. Янів, — проблема вини і кари, терпіння і смерти, що особливо проявилося в тематиці дівчини-покритки, жертви несправедливих соціяльних і національних обставин. Кривава помста за кривди, зокрема в малюнках „Гайдамаків", — бо українська людина це борець за волю, за місце України в світі. Усі гасла Французької революції лунали в творах Шевченка сто років тому, і сьогодні французька столиця віддає йому честь.

Оця у великому скороченні подана промова, виголошена з чудовою дикцією та з відповідним патосом, заставила залю вислухати її без віддиху. І це теж доказ, що українці радо слухають промови, але добрі...

У перерві, на заклик голови комітету, — люди розкупили всі платівки Візантійського хору, які хористи привезли зі собою — наче в подяку за те, що вони самі оплатили дорогу до Парижу. Так само розкупили брошурку французькою мовою з усією документацією, з ілюстраціями місця і храму св. Володимира, Шевченкової медалі з 1964 р. та статтею пані Марії Шерер, професора української мови і літератури, про життя і творчість Шевченка. У виданні цієї брошури велику заслугу мас д-р Аркадій Жуковський, який не тільки зібрав усі документи, зредагував, але й поспів з цим виданням на час.

Другу частину концерту творили виступи хору і декляматорок. Уже після відспівання „Та забіліли білі сніги" Лисенка та „Ой зійшла зоря" Леонтовича, які хор під чарівною паличкою дир. Антоновича виконав прецизно і зворушливо, — публіка домагалася наддатку. Але на сцену вийшла молоденька Дануся Скакальська і продеклямувала з інтелігентною інтерпретацією поезійку Ольги Марунич „Художникам" (Не малюйте Шевченка плєбсом). Далі наступні пісні: „Чуєш брате мій" Кошиця та тужливогалицька „Над Прутом у лузі" Воробкевича — знову викликали рясні оплески і домагання повторення, але на сцені появилася пані Олександра Кукловська з рецитацією „Кавказу". Останні дві пісні „Ой пущу я кониченьки" Лисенка та „Садок вишневий" Гнатишина, — закінчили програму. У наддатку хор проспівав „Заходило сонце золоте" і разом із публікою „Ще не вмерла".

Папський Нунцій

Якось так склалося, що першим, хто прибув до Собору св. Володимира при „Сквері Тараса Шевченка", був Папський Нунцій, кардинал Бартолі. У нас бо відбулася Торжественна Служба Божа в 1.100-ліття св. Кирила. Визначний син Італії не міг знайти слів похвали для Візантійського хору, що співав на радість усім вірним і на подив чужинцям. І щойно тоді, коли автобус із нашими „козаками" відїхав до Голляндії, після спільного обіду та прощання з організаторами імпрез, можна було податися на заслужений великодній відпочинок.

Софія Наумович

ТВОРИ СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2-ій)

голосив, як пробуваєми з Вами".

В цім 29-сторінковім листі Єпископ Андрей найбільше місця присвятив „блудству" (гріх нечистоти), яке є „найнебезпечнішим гріхом", бо „блудство губчить (нівечить) християнську родину". Виступив Єпископ Андрей і проти другого великого лиха — „пісництва", бо „бідні ті гіти, що їх деля абнена п'єні". Перестерігав автор листа до гуцулів, щоб не робили боргів, щоб не марнували мастків, щоб відкинули забобони.

Ми старалися подати якнастисліщу інформацію про цей перший том Творів Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Мову й правопис до 1-го тому послань, як зазначено на початку, виправив проф. д-р Василь Лев, а технічно редакцію, як також виправленням мови Введення займався редактор Олександер Мох. Сумніваємося, чи доцільно виправляти мову в таких творах, як „Пастирські листи" Митрополита.

Отець Постулятор Михайло Гринчишин заповідає видання дальших томів Творів Митрополита Шептицького. Уийні писання Митрополита неукраїнською мовою вже друкуються.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!